

Sz.P. Katarzyna Bliźniak
Przewodnicząca Komisji Edukacji
Rady Powiatu w Oświęcimiu

Oświęcim, 2025-04-08

W związku z zapytaniem Komisji Edukacji przekazuję poniżej informacje otrzymane ze szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez Powiat Oświęcimski:

1. Podsumowanie działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w szkołach.

W szkołach powiatowych zgodnie z programami wychowawczo-profilaktycznymi podejmowane są działania psychoedukacyjne i profilaktyczne w różnym zakresie, stosownie do potrzeb uczniów, jak na przykład:

- Program edukacyjno-profilaktyczny „ARS – czyli jak dbać o miłość”,
- Pogadanki profilaktyczne na temat handlu żywym towarem „nie daj się kupić, nie jesteś na sprzedaż” – projekt z Funduszu Sprawiedliwości,
- Wykłady i spotkania na temat zdrowia psychicznego organizowane w ramach Światowego Dnia Zdrowia Psychicznego,
- Festyn integracyjny dla klas pierwszych mający na celu przyjęcie do społeczności szkolnej uczniów klas pierwszych przez starsze roczniki – przeciwdziałanie zjawisku fali,
- Przeprowadzenie lekcji poświęconych tematyce profilaktyki AIDS/HPV, WZW,
- Program „Wybierz życie – Pierwszy krok” – profilaktyka raka szyjki macicy,
- „Dotykam – Wygrywam” – profilaktyka raka piersi z Amazonkami,
- Program „Znamie? Znam je!” –profilaktyka czerniaka,
- Warsztaty z zakresu przeciwdziałania cyberprzemocy w środowisku rówieśniczym i cyberzagrożeń oraz konsekwencji prawnych wobec małoletnich i pełnoletnich osób dopuszczających się działań przemocowych w sieci - z Piotrem Rychłym,
- Udział w Projekcie Szkoła Pozytywnego Myślenia 2.0,
- W ramach zajęć z wychowawcą i zajęć z pedagogiem/psychologiem czy spotkań indywidualnych stosownie do potrzeb poruszano tematykę dotyczącą przeciwdziałania przemocy w szkole, bezpieczeństwa w sieci, tolerancji i przeciwdziałania hejtowi, zachowań ryzykownych, stresu, problemów emocjonalnych, a także zdrowia psychicznego, zdrowego stylu życia i higieny, zarządzania czasem, organizacją nauki i wypoczynku oraz tematykę dotyczącą kształcenia umiejętności dobrej komunikacji, asertywności czy rozwiązywania sytuacji konfliktowych,
- Warsztaty z mediacji rówieśniczej prowadzone w ramach zajęć z komunikacji społecznej,
- Program edukacji filmowej Nowe Horyzonty oraz KinoSzkoła, Interdyscyplinarny Program Edukacji Medialnej podejmujący tematykę problemów współczesnego świata w tym tolerancji czy przemocy oraz rozwijający kompetencje emocjonalno-społeczne uczniów,
- Ogólnopolski projekt edukacyjny „Młode Głowy” dotyczący rosnącego kryzysu psychicznego wśród młodych osób a także zdrowia psychicznego, poczucia własnej wartości i sprawczości wśród młodych ludzi,

- W ramach obchodów Światowego Dnia Praw Dziecka grupa teatralna przygotowała dramę na temat problemu wykorzystywania dzieci i przemocy wobec dzieci i młodzieży,
- Warsztaty antydyskryminacyjne „Wolni od uprzedzeń – wolni od przemocy”
- Projekt „nie zmarnuj swojego życia” na temat zagrożeń w cyberprzestrzeni,
- Warsztaty i spotkania uczniów z przedstawicielami Policji na temat przemocy rówieśniczej, cyberprzemocy, hejtu i agresji oraz konsekwencji prawnych i odpowiedzialności karnej wynikających z tych zachowań,
- W ramach zajęć z komunikacji społecznej realizowane są warsztaty z mediacji rówieśniczej,
- Na lekcjach informatyki przeprowadzono kursy online dla młodzieży w ramach Cyfrowego Bezpieczeństwa
- Kampanie informacyjne w szkole „Stop dla Hejtu. Wiem co robić”
- Uczniowie angażują się w działania Szkolnego Klubu Wolontariusza gdzie uczą się wrażliwości, troski o innych oraz pomocy bardziej potrzebującym,
- Stała współpraca szkół z Komendą Powiatową Policji, kuratorami społecznymi i zawodowymi, GOPSem, MOPSem

Działania szkół skupiają się również na budowaniu bezpiecznego klimatu dla uczniów i tworzeniu atmosfery zaufania i otwartości. Podejmowane są różne działania integracyjne i inicjatywy promujące pozytywne relacje. Specjaliści szkolni i wychowawcy na bieżąco pracują nad rozwijaniem umiejętności społecznych uczniów, kształtowaniem postaw szacunku i wzajemnej akceptacji. W celu rozwiązywania konfliktów między uczniami stosowane były metody mediacji, promowanie kultury dialogu oraz praca nad konstruktywnymi sposobami radzenia sobie w sytuacjach trudnych.

Kadra pedagogiczna na bieżąco wspomaga rodziców i uczniów w rozwiązywaniu sytuacji konfliktowych i przeciwdziałaniu hejtowi rówieśniczemu.

Wychowawcy, nauczyciele i nauczyciele specjaliści uczestniczą w wewnątrzszkolnym doskonaleniu nauczycieli oraz kursach, szkoleniach, konferencjach z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów młodzieży oraz sposobów podejmowania wczesnej interwencji w sytuacji zagrożenia uzależnieniem. Wykorzystują zdobytą wiedzę w pracy z młodzieżą i rodzicami uczniów.

Przeprowadzone szkolenia kadry pedagogicznej dotyczyły treści profilaktycznych i psychoedukacyjnych w tym tematyki zdrowia psychicznego, stresu, depresji, metod i treningu rozwijania umiejętności społecznych u uczniów. Pedagodzy szkolni uczestniczyli w interdyscyplinarnych zespołach Niebieskich Kart.

W szkołach funkcjonuje system monitoringu wizyjnego co wpływa na większą kontrolę osób które wchodzi na teren szkoły a, które mogłyby stawić zagrożenie dla uczniów. Monitoring wizyjny podnosi poziom bezpieczeństwa w szkole. Osoby obsługujące system mogą reagować natychmiast na sytuacje powodujące zagrożenie.

2. Funkcjonowanie ustawy „Kamilkowej” w szkołach ponadpodstawowych. Bezpieczeństwo uczniów w szkołach i podczas wydarzeń szkolnych.

We wszystkich szkołach i placówkach oświatowych powiatu oświęcimskiego opracowano i przyjęto Standardy Ochrony Małoletnich.

W Standardach Ochrony Małoletnich określono szczegółowo zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnimi a personelem szkoły/placówki, w szczególności określono zachowania niedozwolone oraz zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia

małoletnich lub posiadania informacji o krzywdzeniu. W standardach ustalone są procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego do odpowiednich instytucji. W dokumencie określone są też zasady i sposób udostępniania rodzicom, prawnym opiekunom i małoletnim Standardów.

W związku z wprowadzeniem Standardów Ochrony Małoletnich przeprowadzono szkolenia Rad Pedagogicznych oraz pracowników niepedagogicznych szkoły.

Pracownicy zatrudnieni oraz dopuszczeni do kontaktów z młodzieżą dopełnili formalności przedłożenia wymaganych prawem dokumentów. Przed nawiązaniem stosunku pracy lub podpisaniem umowy kandydaci są sprawdzani w Rejestrze Sprawców na Tle Seksualnym.

Z uczniami podczas lekcji wychowawczych zostały omówione szczegółowo wszystkie procedury Standardów Ochrony Małoletnich.

Poinformowano i zapoznano rodziców z opracowanymi Standardami Ochrony Małoletnich.

Zebrane zostały oświadczenia od pracowników, uczniów i rodziców o zapoznaniu się z SOM, a Standardy zostały umieszczone na stronie internetowej szkół, stronach BIP oraz dostępne są na terenie szkoły/placówki.

W szkołach i placówkach oświatowych nauczyciele i pracownicy na bieżąco ze sobą współpracują i niezwłocznie reagują w przypadku wystąpienia sytuacji zagrożenia. Ponadto specjaliści którzy współpracują w zespołach interdyscyplinarnych i grupach diagnostyczno-pomocowych są w stałym kontakcie z asystentami rodziny, kuratorami społecznymi i zawodowymi, policją, pracownikami miejskich i gminnych ośrodków pomocy społecznej.

W trakcie zajęć edukacyjnych, opiekuńczo-wychowawczych i profilaktycznych realizowane są przez cały rok szkolny pogadanki kształtujące umiejętność komunikowania się z drugim człowiekiem, postawy tolerancji, przeciwdziałania przemocy i poniżania innych. W obliczu sytuacji dziejących się w środowisku lokalnym oraz mediach kształtowana jest samoświadomość społeczna i właściwe postawy prospołeczne.

Dzięki wprowadzeniu standardów podniosła się świadomość społeczna, zwłaszcza w gronie rodziców i uczniów na temat konieczności reagowania na sytuacje krzywdzenia małoletnich, narzędzi do tego służących oraz odpowiedzialności rówieśniczej i rodzicielskiej.

Na bieżąco podejmowane są działania diagnozujące i monitorujące sytuacje uczniów, wdrażane są stosowne procedury we współpracy z instytucjami: Sąd, kuratorzy, PCPR, poradnie psychologiczno-pedagogiczne.

Naczelnik
Wydziału Edukacji,
Zdrowia i Spraw Społecznych

Monika Stalica